

see hen til andre constitutionelle Stater, snart vilde komme til den Overbeviisning, at deri bestaaer Ministeransvarlighedens egentlige Indhold, og at derved opnaaes Hovedsagen af, hvad der dermed er tilfjet. Det er bekjendt, at der gives Stater, i hvilke det constitutionelle System er kommet til en fuldstændig, dygtig og anerkjendt Virksomhed, hvor man ikke engang har nogen Lov om Ministeransvarlighed og Forsølgning i saa Henseende, og at der gives andre Stater, der have den, men hvor den aldrig er kommen til Anvendelse eller ialtsald kun under Forhold, hvori det egentlig ikke kan siges at have haft nogen bethdelig Følge. Derimod vil i enhver Stat, hvor det constitutionelle System hersker, den offentlige Control vise sig i og for sig, om ikke med Hensyn til de enkelte specielle, alt fuldbendte Kjendsgjerninger, saa dog med Hensyn til den hele Forvaltning af de offentlige Ansliggender, at have en saa stor Styrke, at Ingen lettelig kan trodse samme. Det er altsaa vistnok aldeles i sin Orden, at Folkethinget har draget Sagen frem, har ladet trykke alle Actstykker, og jeg skal bemærke, at naar Ministeren paa en Maade uopfordret har meddeelt Finantsudvalget samme, kan det fornøstigtvis i saa Henseende ikke dermed være meent, at det alene skulde forbeholdes Finantsudvalget, men at hele Rigsdagen, hele Folket skulde kunne deeltage i denne offentlige Kritik. Hvis man ikke troede — og det kunde jo have Noget for sig i nærværende Sag — at kunne nøies med en saadan alvorlig Kritik og offentlig Debat, saa stod det i Thingets Magt at formulere sin Mening i en mere concentreret Udtalelse i en Udvalgsbetænkning, eller, hvis man vilde have selve Thingets Mening udtalt, da ved et Votum, der kunde afgives, være sig enten ved en Resolution eller ved en Dagsorden, eller, hvis man vilde have en meget høitidelig Form, da ved en Adresse til Hans Majestæt Kongen; det er Altsammen Noget, hvis constitutionelle Berettigelse er høvet over enhver Tvivl. En anden Maade, hvorpaa man kan betragte Sagen, er den, at opfaate det Spørgsmaal, om det, som i saa Henseende er under Forhandling, er formelt lovligt eller ikke; men det er ganske

klart, at Afgjørelsen af dette Spørgsmaal ikke i sin endelige Paakjendelse henhører under Rigsdagen, men under Rigsretten; men dette er altsaa den store og utvivlsomme Berettigelse, Folkethinget i saa Henseende vilde have haft, hvis det troede, at der var begaaet noget Ulovligt, da at drage vedkommende Minister til Ansvar for Rigsretten, og Rigsretten vilde da have at paakjende, hvorvidt det der var foretaget, var lovstridigt eller ikke. Endelig — og det er den, som forekommer mig meest tiltalende — var der en 3die Del at gaae. Hvis man nemlig meente ikke at kunne lade sig nøie med ved en saadan Kritik at reise, hvad man fandt urigtigt, at paavise, hvad man fandt uhenigtsmæssigt, — og man paa den anden Side heller ikke trostede sig til praktisk at opfaate det Spørgsmaal, om der var begaaet en Lovovertrædelse eller ikke, men man derimod gjennem den Erfaring, som man i nærværende Tilfælde havde vundet, var kommen til Overbeviisning om, at den Myndighed, der med Hensyn til Reservecens Bestyrelse er neblagt i Rigsministerens Haand, ikke var fyldestgjørende, da, mener jeg, fremtræder den 3die store Gruppe af den constitutionelle Berettigelse, nemlig den, at Thinget eller ethvert af sammes Medlemmer, og navnlig da ogsaa Finantsudvalget, kan benytte sit Initiativ til at foreslaae en ny Lov om Reservecens Bestyrelse, indeholdende de nærmere Regler og Forrifter, som man troede i saa Henseende kunde være nødvendige. Jeg mener, at denne er den 3die store Side, hvorfra denne Sag kunde og efter min Mening burde have været betragtet; men hvad der forekommer mig høvet over al Tvivl, det er, at man ikke har været berettiget til at gjøre, hvad Folkethinget har gjort, nemlig at udtale en Dom over Lovligheden af dette Forhold i Finantsloven, og i Finantsloven at indsaate visse Regler for dette concrete Tilfælde med Hensyn til en Deel af Reservecens Forvaltning. Det gaaer nemlig ikke an at sige: Vi vilde ikke kalde Ministeren for Rigsretten; thi vi risikere, at Rigsretten frikender ham, og vi vilde ikke bruge Initiativet til at foreslaae en ny indskrænkende Bestemmelse med Hensyn til Reservecens Forvaltning; thi vi risikere i saa